

BISDOM ROTTERDAM

Analecta

Juli Augustus September 2012

Oktober November December 2012

jaargang 57
nummer 3-4

EEN GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING van kerken in Nederland

De Doop

Wij aanvaarden de doop als een heilig teken, ons door Christus toevertrouwd, dat ons met Hem en met elkaar verbindt. Hoe verschillend we op allerlei punten ook mogen denken, hierover zijn we het eens: de doop is een teken van Gods genade, hij doet ons delen in het geheim van Christus' dood en opstanding (Rom. 6:3-4), hij voert ons tot een nieuw leven. Wie dit heilig teken ontvangen, mogen zich deel weten van Christus' Kerk, die van alle plaatsen en tijden is. Zo hebben zij deel aan één Geest en zijn ze één lichaam geworden (1 Cor. 12: 13).

Wij bekennen dat de geschiedenis die praktijk en theologie van de doop doormaakten, er óók een van conflicten was. Vooralsnog houden juist verschillende visies op de doop sommige kerken nog gescheiden. Dooperkenning begint ermee dat gelovigen uit uiteenlopende tradities hun geloofsverhalen delen, en in hun onderscheiden dooppraktijken het werk van de Geest herkennen.

Wij, de kerken die deze verklaring ondertekenen, erkennen iedere doop die, in geloof en in gehoorzaamheid aan de opdracht van Jezus (Mat. 28:19), is voltrokken in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, en die, binnen de betrokken gemeenschap en volgens de aldaar geldende regels, is bediend met water. De aldus voltrokken en ontvangen doop is eenmalig en onherhaalbaar.

Wij bevestigen met het ondertekenen dat wij een doop, bediend in een van de kerken die mee ondertekenen, als geldig erkennen, mits aan het bovenstaande is voldaan. Daarbij kan de vorm verschillen: hier kent men een praktijk van onderdompeling in water, daar één van begieting of individuele besprenkeling ermee.

Wij erkennen uiteraard ook een doop die is bediend in een kerk die deze verklaring niet heeft ondertekend, maar die wel in overeenstemming met het hierboven gestelde is bediend. Overigens nodigen wij kerken en christelijke geloofsgemeenschappen die deze verklaring nog niet ondertekenden van harte uit tot ondertekening.

Wij verheugen ons voluit over iedere mens die wordt gedoopt, maar beseffen dat Gods genade breder werkt dan enkel via dit sacrament of heilig teken. Wij noemen daarom ook hen onze broeders en zusters die behoren tot geloofsgemeenschappen die, terwijl ze wel in de christelijke traditie staan, de doop niet kennen.

Deze onderlinge dooperkenning is een uitdrukking van onze overtuiging dat Jezus Christus het fundament is van onze eenheid (Gal. 3:27-28). Wij belijden, met de Verklaring over de Doop, opgesteld door de Commissie voor Geloof en Kerkorde van de Wereldraad van Kerken (Lima, 1982, paragraaf 6) dat de éne doop in Christus ‘een oproep is aan de kerken om hun verschillen te overwinnen en hun gemeenschap zichtbaar te maken’.

Heiloo, 29 mei 2012

Ondertekend namens

de Anglicaanse Kerk in Nederland, rev. J.R. Albers

de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland, ds. E. van den Berg

de Evangelische Broedergemeente in Nederland, ds. Chr. Reichel

de Molukse Evangelische kerk, pdt. O. Matulesy

de Oud-Katholieke Kerk van Nederland, mgr. dr. J.A.O.L. Vercammen

de Protestantse Kerk in Nederland, ds. P. Verhoeff

de Remonstrantse Broederschap, prof. dr. Th.M. van Leeuwen

de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, mgr. J.G.M. van Burgsteden s.s.s

de Syrisch-Orthodoxe Kerk in Nederland, fr. B.S. Dogan

ONDERLINGE TOENADERING ROND DE DOOP

Een verklaring

De doop geldt als het teken bij uitstek dat christelijke kerken verbindt. Toch was de geschiedenis die theologie en praktijk van de doop doormaakten, er óók een van hevige conflicten. Sommige werken door tot in onze tijd. Zo blijft het moeilijk de tegenstelling te overbruggen tussen kerken die enkel de doop van mondige mensen erkennen (volwassenendoop, doop op belijdenis) en kerken die, soms bijna uitsluitend, de kinderdoop praktiseren. Dat bleek ook gaandeweg het door de Raad van Kerken geïnitieerde Project Doop(v) erkenning. Niettemin zijn wij, de ondertekenaars van deze verklaring, afkomstig uit beide typen kerken, elkaar nader gekomen.

Historische achtergronden

Wat betreft de bijbelse achtergrond: wij onderschrijven, met de doopverklaring van de commissie Faith & Order van de Wereldraad van Kerken, dat ‘dopen op grond van persoonlijke belijdenis het best betuigde patron in de nieuwtestamentische geschriften’ is (Lima 1982, paragraaf 11). Zeker, er warden al in de vroegste tijd van het christendom ook kinderen gedoopt. Veelal werd immers met degene die zich tot dat nieuwe geloof bekeerde en zich liet dopen, heel het huisgezin mee gedoopt. Maar primair ging het dan toch om de belijdenis en de doop van die bekeerling. Pas in de loop van de Volgende eeuwen kwam de kinderdoop voorop te staan: kinderen mochten niet onder de macht van zonde en dood worden gelaten, en de doop gold als het sacrament van vergeving en vernieuwing. Maar ook de vanzelfsprekende samenhang van kerk en samenleving in het ‘corpus christianum’ werkte hierin door.

Zo werd de kinderdoop het overheersende patroon. De momenten van de doop en van het persoonlijk belijden van het geloof kwamen op het levenspad ver uit elkaar te liggen. In een deel van de Reformatie, bij de dopers of doopsgezinden, wilde men terug naar de in de bijbel ‘best betuigde’ praktijk, de doop op grond van persoonlijke belijdenis. Men zag die als zuiverder: de doop niet als een algemeen teken van opname in de Kerk, maar als bekrachtiging van de eigen, bewuste keuze voor Christus.

Twee tradities kwamen naast elkaar te staan: die van de kinderdoop en de volwassenendoop. Sterker, ze kwamen veelal tegenover elkaar te

staan, als opties die elkaar vrijwel uitsloten. Dat conflict heeft velen in verlegenheid gebracht en pijn gedaan. Hoe kunnen we het te boven komen? De toenadering tussen die tradities begint met de erkenning dat het hier om een gemeenschappelijk probleem gaat, de wrange vrucht van eeuwen kerkgeschiedenis.

Groeiende wederzijdse waardering

In onze besprekingen werd het ons duidelijk dat er voor beide benaderingen: die van de volwassenendoop en de kinderdoop, veel valt te zeggen. Zij die hechten aan de doop op belijdenis (doopsgezinden, baptisten, evangelicale- en Pinksterchristenen) erkennen dat er ook achter de praktijk van de kinderdoop zeer waardevolle gedachten schuilen. De gedachte bijvoorbeeld dat God zomaar, 'om niet', voor ons kiest, en wij niet voor God: dat wordt betuigd met een ritueel dat op het moment van 'zelf kunnen kiezen' ver vooruit loopt. Ook het verlangen om met een sterk, heilig teken te markeren dat God aan een kind zijn zegen geeft, wordt door wie hechten aan de volwassenendoop als zeer legitiem herkend. Evenals het verlangen om als ouders uitdrukking te geven aan het gevoel van dankbaarheid voor dit geschenk van nieuw leven. Vandaar dat men in doperse kringen veelal, in plaats van de kinderdoop, een ander ritueel aan de 'ingang' van het leven kent, de 'kinderopdracht': het kind wordt opgedragen aan God en krijgt de zegen; er wordt dankbaarheid geuit voor dit geschenk; de ouders beloven hun kind in liefde en geloof op te voeden.

Anderzijds erkennen zij die afkomstig zijn uit kerken waar men (vooral) de kinderdoop praktiseert, dat dopen en belijden in wezen samenhangen. Dat komt in de praktijk van 'doop op belijdenis' heel direct tot uiting. Natuurlijk is er ook bij de kinderdoop een verband met belijden: die doop vooronderstelt het belijden van de ouders en van de geloofsgemeenschap. Bovendien wijst de doop van een kind vooruit naar latere momenten van catechetische vorming, confirmatie, bewuste toetreding tot de kerk. Maar, zo moeten zij die aan de kinderdoop hechten erkennen, soms blijven die 'latere momenten' uit en is er van een bewuste beaming van de ondergane kinderdoop niet of nauwelijks sprake. De volwassenendoop houdt de twee aspecten 'doop' en 'belijdenis' op een benijdenswaardige wijze bijeen! Geen wonder dat er in kerken die de kinderdoop praktiseren, regelmatig gelovigen zijn die zeggen het te betreuren dat zij hun eigen (kinder)doop niet bewust hebben kunnen ondergaan, en die daarom vragen om, wanneer zij belijdenis doen, opnieuw te mogen worden gedoopt.

Een levenslange groei

Zo neemt over en weer de waardering toe voor de sterke kanten van beide dooppraktijken. Beiderzijds groeit bovendien de overtuiging dat de doop niet slechts te maken heeft met één moment, maar deel is van ‘een levenslange groei in Christus’ (Lima, paragraaf 9). De kinderdoop is het begin van een weg, waarop nog vele momenten van toe-eigening van het geloof moeten volgen. De volwassenendoop is gelieerd aan een aanwijsbaar moment van belijden, maar daaraan is een weg van ‘ernaar toe groeien’ voorafgegaan, en er zal een weg van verder groeien in het geloof op volgen. Dit beeld van een levenslange weg relativeert de vaak scherp aangezette tegenstelling tussen beide posities. Volgens het rapport van de Joint Working Group van de Wereldraad van Kerken en de Rooms-katholieke Kerk maken drie elementen deel uit van het patroon van de initiatie door de doop: de catechetische vorming, de doop in water en de participatie in het leven van de gemeenschap. Deze elementen zijn aanwezig in het levenslange proces van christen worden (JWG, Eighth Report 2005, Baptism, paragraaf 52).

Onherhaalbaar?

In de meeste kerken wordt de doop gezien als een sacrament of teken dat slechts één maal aan een mens kan worden bediend: het is onherhaalbaar. Soms staat die onherhaalbaarheid echter onder druk. Zoals gezegd: sommigen in de kerken waar de kinderdoop gebruikelijk is, betreuren het dat zij het sterkste teken van ‘opgenomen worden in de kerk van Christus’ niet zelf bewust hebben mogen ondergaan. Meermalen klinkt dan ook de vraag om, wanneer men belijdenis doet, opnieuw te worden gedoopt. Binnen de hedendaagse westerse cultuur, die op het zelf ervaren veel nadruk legt, klinkt die vraag des te luider. De kerken die vasthouden aan de (eenmalige) kinderdoop zoeken daarop een antwoord door meer aandacht te geven aan momenten en rituelen van doopvernieuwing of doopgedachtenis. Het gaat daarbij niet om een herhalen van de doop, maar om een in herinnering brengen van de destijds ondergane doop, om een opnieuw indachtig worden van het belang ervan.

Ook in de ‘op belijdenis dopende’, ‘doperse’ kerken wordt de vraag om opnieuw gedoopt te worden uiteraard regelmatig gesteld. Hij klinkt vaak bij de overgang van een als kind gedoopte naar zo’n kerk. In de doperse kerken die aan deze doopverkenning deelnamen, is er begrip voor dat zo’n wederdoop bij de zusterkerken, die de kinderdoop kennen, gevoelig ligt.

Daarom beloven zij er prudent mee om te gaan. Tot een erkenning van de kinderdoop in het algemeen kunnen en willen deze doperse kerken vooralsnog niet overgaan. Maar bij toetreding van iemand die als kind in een andere kerk werd gedoopt, is in sommige doperse gemeenten een herdoop geen must. In verschillende van deze doperse gemeenten doet men dan ook ervaring op met een vorm van ‘open lidmaatschap’: waar in die gemeenschappen voorheen het lidmaatschap strikt gekoppeld was aan ‘doop-opbelijdenis’, staat men tegenwoordig aan mensen die de kinderdoop ontvingen maar in hun geweten bezwaard zijn een herdoop te ondergaan, de volledige deelname aan het gemeentelijk leven toe. Voor de toekomst lijkt een verdere bezinning op dergelijke vormen van open lidmaatschap van belang.

Soms acht men echter in doperse kerken de vraag om een nieuwe doop wel degelijk legitiem. Wanneer iemand die als kind werd gedoopt, bij de overgang naar een doperse gemeente de wens uitspreekt om op zijn of haar belijdenis gedoopt te worden, kunnen er pastorale redenen zijn om aan die wens tegemoet te komen. Aan het besluit daartoe dient een diepgaand pastoraal onderzoek vooraf te gaan. De doperse gemeente meldt deze doop bij de kerk waar de betreffende gelovige lid was, en doet daarbij een beroep op erkenning van een gewetensvol genomen besluit.

Is de doop noodzakelijk?

‘De doop geldt als het teken bij uitstek dat christelijke kerken verbindt’: zo begonnen wij deze verklaring. De meeste kerken delen de overtuiging dat de doop de onmisbare bezegeling is van het bij Christus’ Kerk horen. Ook kerken die dat welhaast als een vanzelfsprekendheid nemen, erkennen niettemin dat er geloofsgemeenschappen zijn die dit sacrament niet kennen en toch voluit in de christelijke traditie staan (Leger des Heils, Genootschap der Vrienden). Ook zijn er kerken, zoals de Remonstrantse Broederschap, die de doop kennen als ‘het teken van de opneming in de Kerk van Christus’, maar hem niettemin niet als een strikte voorwaarde voor het lidmaatschap zien (ook hier is sprake van een vorm van ‘open lidmaatschap’). Een en ander herinnert ons eraan dat Gods genade breder werkt dan enkel via het sacrament van de doop.

Eén Geest en één doop

Er tekent zich toenadering af tussen de kerken, met name ook tussen kerken die de kinderdoop kennen en de kerken uit de doperse traditie(s).

Wij, de geloofsgemeenschappen die betrokken waren in dit proces van Doopverkenning, constateren dat met dankbaarheid en vreugde. Wij hopen in verdere contacten, breedoeumenisch of bilateraal, steeds meer te ontdekken dat het de éne Geest is die in de verschillende dooppraktijken, met hun sterke en zwakke punten, werkt, en die ons brengt op oude, vertrouwde wegen, maar soms ook op verrassend nieuwe.

De kerken die deze verklaring ondertekenen spreken de intentie uit om op basis van het hierboven gestelde verder het gesprek met elkaar over de doop te blijven zoeken.

Heiloo, 29 mei 2012

Ondertekend namens

de Anglicaanse Kerk in Nederland, rev. J.R. Albers

de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland,

ds. E. van den Berg

de Evangelische Broedergemeente in Nederland, ds. Chr. Reichel

de Molukse Evangelische kerk, pdt. O. Matulesy

de Oud-Katholieke Kerk van Nederland, mgr. dr. J.A.O.L. Vercammen

de Protestantse Kerk in Nederland, ds. P. Verhoeff

de Remonstrantse Broederschap, prof. dr. Th.M. van Leeuwen

de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland, mgr. J.G.M. van Burgsteden s.s.s.

de Syrisch-Orthodoxe Kerk in Nederland, fr. B.S. Dogan

de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, ds. R. Yetsenga

de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten, br. M. H. Jonker

**DECREET
VOOR DE OPRICHTING VAN DE INTERDIOCESANE
STRAFRECHTBANK VAN DE EERSTE INSTANTIE IN DE
NEDERLANDSE KERKPROVINCIE**

Volgens de norm van can. 1423 richten de ondergetekenden: de Aartsbisschop dr. W.J. Eijk en de Bisschoppen dr. J.H.J. van den Hende, drs. A.L.M. Hurkmans, dr. G.J.N. de Korte, dr. J.M. Punt en F.J.M. Wiertz – na op 27 januari 2011 het “nihil obstat” van de Signatura Apostolica (vgl. prot. N. 4590/11 SAT) verkregen te hebben - een interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie op voor het aartsbisdom Utrecht en de diocesen Breda, Groningen-Leeuwarden, Haarlem-Amsterdam, ’s-Hertogenbosch, Roermond, Rotterdam.

1. De interdiocesane rechtbank is bevoegd om in eerste instantie van de rechtspraak strafzaken te beoordelen en te beslissen.
2. Met behoud van de bevoegdheid om beroep aan te tekenen bij de tweede instantie van de Rota Romana (vgl. can. 1444 § 1, n. 1) tegen zaken, die in eerste instantie van de rechtspraak zijn behandeld, wordt bij deze interdiocesane rechtbank beroep aangetekend bij de rechtbank van tweede instantie, die volgens de norm van can. 1439 op te richten is.
3. Met inachtneming van can. 1423 wordt als Bisschop Moderator van de interdiocesane rechtbank van de eerste instantie de Aartsbisschop van Utrecht aangewezen.
4. De zetel van dezelfde rechtbank is bij de curie van Utrecht gevestigd.
5. De gerechtsvicaris, de plaatsvervangende gerechtsvicarissen, de rechters, de promotores van het recht alsmede hun plaatsvervangers worden door de Aartsbisschop van Utrecht en de Bisschoppen van de rechtsgebieden, die deze interdiocesane rechtbank vormen, door absolute meerderheid van stemmen benoemd. Deze rechters en medewerkers worden voor vijf jaar benoemd en kunnen in de toekomst herbenoemd worden. De Moderator beschikt in een dringend geval met toestemming van de eigen ordinarius over de bevoegdheid hen te benoemen totdat dezelfde vergadering van Bisschoppen over de kwestie oordeelt. De overige medewerkers worden door de Moderator volgens het recht benoemd.
6. De kosten van de interdiocesane rechtbank van de eerste instantie worden evenredig door het aartsbisdom Utrecht en de diocesen Breda, Groningen-Leeuwarden, Haarlem-Amsterdam, ’s-Hertogenbosch,

Roermond, Rotterdam vergoed.

7. Over de status en de activiteiten van de interdiocesane rechtbank van de eerste instantie zal een jaarlijks bericht aan de Hoogste Rechtbank der Apostolische Signatuur voorgelegd worden.
8. Deze interdiocesane rechtbank van de eerste instantie zal na het verkrijgen van de goedkeuring van de Heilige Stoel vanaf 1 januari 2012 beginnen te bestaan.

w.g.

+ Dr. W.J. Eijk, Aartsbisschop van Utrecht

w.g.

+ Dr. J.H.J. van den Hende, Bisschop van Rotterdam en
Apostolisch Administrator van Breda

w.g.

+ Drs. A.L.M. Hurkmans, Bisschop van 's-Hertogenbosch

w.g.

+ Dr. G.J.N. de Korte, Bisschop van Groningen-Leeuwarden

w.g.

+ Dr. J.M. Punt, Bisschop van Haarlem-Amsterdam

w.g.

+ F.J.M. Wiertz, Bisschop van Roermond

w.g.

G.C.F.H.M. Bax ,
Notaria

Utrecht, 11 oktober 2011

**DECREET
VOOR DE OPRICHTING VAN DE INTERDIOCESANE
STRAFRECHTBANK VAN DE TWEDE INSTANTIE IN DE
NEDERLANDSE KERKPROVINCIE**

Volgens de norm van can. 1439, § 1 richt de Nederlandse Bisschoppenconferentie - na op 7 mei 2012 het “nihil obstat” van de Signatura Apostolica (cf. prot. nr. 4590/1/12) verkregen te hebben - de interdiocesane rechtbank van de tweede instantie in de stad Haarlem op voor strafzaken, die door de interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie in de Nederlandse Kerkprovincie behandeld zijn.

1. De rechtbank is, met inachtneming van het voorschrift van can. 1444, § 1, n. 1 en behoudens het bijzondere recht, bevoegd om in tweede instantie van de rechtspraak strafzaken, die door de interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie in de Nederlandse Kerkprovincie beslist zijn, te beoordelen en te beslissen.
2. Met inachtneming van can. 1439, § 3 wordt als Bisschop Moderator de Bisschop van Haarlem-Amsterdam aangewezen.
3. De zetel van deze rechtbank wordt bij de diocesane curie van het bisdom Haarlem-Amsterdam gevestigd.
4. De gerechtsvicaris, de plaatsvervangende gerechtsvicarissen, de rechters, de promotores van het recht alsmede hun plaatsvervangers worden door de Bisschoppenconferentie benoemd. Deze rechters en medewerkers worden voor vijf jaar benoemd en kunnen in de toekomst herbenoemd worden. De Moderator beschikt in een dringend geval met toestemming van de eigen ordinarius, over de bevoegdheid hen te benoemen totdat de Bisschoppenconferentie over de kwestie oordeelt. De overige medewerkers worden door de Moderator volgens het recht benoemd.
5. De kosten van de interdiocesane rechtbank worden door de afzonderlijke diocesen op evenredige wijze vergoed.
6. Over de status en de activiteiten van de interdiocesane rechtbank zal een jaarlijks bericht aan de Hoogste Rechtbank der Apostolische Signatuur voorgelegd worden.
7. De interdiocesane rechtbank zal, na verkrijgen van de goedkeuring van de Heilige Stoel, op de dertigste dag vanaf de ontvangst van de goedkeuring door de Hoogste Rechter der Apostolische Signatuur gegeven, beginnen te bestaan.

w.g.

Willem Jacobus Kardinaal Eijk, Voorzitter van de Bisschoppenconferentie

w.g.

Johannes Bernardus Maria Nijhuis, diaken Secretaris

Utrecht, 12 juni 2012

PROTOCOL EN FORMULIER

navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt

1 november 2012

De kandida(a)t(e) voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie wordt gevraagd dit formulier te doen invullen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij het laatst werkzaam was en het na invulling te bezorgen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandida(a)t(e) heeft gemeld.

Het “Protocol inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt” vastgesteld door de diocesane bisschoppen en de hogere oversten van de religieuze instituten en sociëteiten van apostolisch leven in de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland op 15 mei 2012 respectievelijk 30 mei 2012, tracht te voorkomen dat personen in een kerkelijke functie/stage worden benoemd bij wie in het verleden in een dergelijke functie/stage seksueel misbruik is vastgesteld.

Dit protocol is opgesteld vanuit de overweging dat het vertrouwen in de integriteit van degenen die in kerkelijke functies werkzaam zijn met alle mogelijke inzet moet worden bewaard. Daarom is het van groot belang dat voorafgaand aan een benoeming het functioneren van kandidaten in eerdere functies/stages van dezelfde aard zorgvuldig wordt onderzocht.

PROTOCOL

inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt

De diocesane bisschoppen en de militair ordinaris, krachtens hun verantwoordelijkheid zoals omschreven in canon 381 Wetboek van Canoniek Recht 1983 en de Hogere Oversten van de religieuze instituten en van de sociëteiten van apostolisch leven van de Nederlandse Rooms-Katholieke Kerkprovincie, krachtens hun verantwoordelijkheid zoals omschreven in de canones 596 en 622 Wetboek van Canoniek Recht 1983, hierna ook aangeduid als “kerkelijke overheid”,

overwegende

- dat het vertrouwen in de integriteit van degenen die in kerkelijke functies werkzaam zijn met alle mogelijke inzet moet worden bewaard;
- dat het daarom van groot belang is dat voorafgaand aan een benoeming het functioneren van kandidaten in eerdere functies/stages van dezelfde aard zorgvuldig wordt onderzocht;
- dat met name onderwerp van dergelijke onderzoeken dienen te zijn gedragingen die aan te merken zijn als seksueel misbruik;
- dat dergelijke gedragingen bijzonder schadelijk zijn en kunnen leiden tot juridische aansprakelijkheid voor de kerkelijke overheid;
- dat vóór alles voorkomen moet worden dat opnieuw individuen en de kerkelijke gemeenschap geschaad kunnen worden door een persoon die zich eerder schuldig maakte aan seksueel misbruik;

stellen het navolgende Protocol vast:

1. Alle kandidaten¹ voor een kerkelijke functie/stage of een andere functie/stage waarin de kerkelijke overheid als benoemende of zendende

---

¹ Onder kandidaten worden in dit Protocol verstaan; priesters, diakens, religieuzen, pastoraal werk(st)ers, stagiairs, die zich onder verantwoordelijkheid van de bisschop of militair ordinaris voorbereiden op een bediening of functie in het pastoraat, alsmede de overige professionele werkers in de Kerk, die krachtens opdracht van de kerkelijke overheid medeverantwoordelijkheid dragen voor de verwezenlijking van kerkelijke doeleinden.

instantie optreedt, en die thans in een zodanige functie werkzaam zijn of geweest zijn met een benoeming of zending van een andere kerkelijke overheid, zal gevraagd worden naar een verklaring van laatstbedoelde kerkelijke overheid, waarin uitdrukkelijk de vraag wordt gesteld of in het verleden sprake is geweest van seksueel misbruik in een kerkelijke functie/stage.

2. Daartoe zal gebruik worden gemaakt van een gemeenschappelijk formulier, dat aan de kandidaat wordt verstrekt. De kandidaat wordt verzocht het formulier te laten invullen bij de kerkelijke overheid bij wie de kandidaat het laatst werkzaam was, en het daarna te bezorgen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandidaat heeft gemeld.
3. De bisschoppen en hogere oversten verplichten zich tot een objectieve invulling van het formulier.
4. De kandidaat heeft inzage in het ingevulde formulier en krijgt de gelegenheid zijn/haar mening daarover kenbaar te maken aan de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandidaat heeft gemeld.
5. Een kandidaat wordt niet benoemd:
  - a. indien hij/zij geen gevolg heeft gegeven aan het verzoek in artikel 2 genoemd;
  - b. indien de kerkelijke overheid, bij wie hij/zij zich als kandidaat gemeld heeft, op grond van de informatie van het formulier hem/haar als niet opnieuw benoembaar moet kwalificeren.
6. Een kandidaat kan “onder voorwaarden” benoemd worden indien de informatie van het formulier hem/haar kwalificeert als “onder voorwaarden opnieuw benoembaar”. Deze voorwaarden worden schriftelijk vastgelegd en betreffen een verplichte behandeling of begeleiding van de kandidaat en/of de beperking tot een bepaalde functie. Vastgelegd wordt ook de duur van de voorwaardelijkheid, alsmede wie van de voorwaardelijkheid in kennis mogen worden gesteld.
7. In geval van “onder voorwaarden opnieuw benoembaar” zal de kandidaat met het oog op een benoeming moeten instemmen met het overdragen van alle hiervoor relevante informatie uit het personeelsdossier. Zonder die instemming wordt niet tot benoeming overgegaan.
8. Dit Protocol zal op de daartoe geëigende wijze worden gepubliceerd, opdat het bij alle betrokkenen bekend zal zijn.
9. Het in artikel 2 genoemde formulier is als bijlage aan dit Protocol toegevoegd.

Aldus op 15 mei 2012 vastgesteld door de bisschoppen van Nederland,
namens deze,

+ Willem Jacobus kardinaal Eijk
(Voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie)

Drs. V.G.P.J.M. Schoenmakers
(Plaatsvervangend secretaris-generaal van de Nederlandse
Bisschoppenconferentie)

en op 30 mei 2012 vastgesteld door de oversten van de religieuze instituten
/ sociëteiten van
apostolisch leven in Nederland, namens deze,

Br. Drs. C.J.H.M. van Dam c.s.a.
(Voorzitter van de Konferentie Nederlandse Religieuzen)

Prof. mr. dr. P.J.E. Chatelion Counet
(Secretaris van de Konferentie Nederlandse Religieuzen)

FORMULIER

navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten² voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt

**Rooms-Katholieke Bisschoppenconferentie van Nederland
en de Hogere Oversten van Religieuze Instituten
en Sociëteiten van Apostolisch Leven in de
Rooms-Katholieke Kerkprovincie van Nederland**

De kandida(a)t(e) wordt gevraagd dit formulier te doen invullen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij het laatst werkzaam was en het na invulling te bezorgen bij de kerkelijke overheid bij wie hij/zij zich als kandida(a)t(e) heeft gemeld.

Het “Protocol inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt” vastgesteld door de diocesane bisschoppen en de hogere oversten van de religieuze instituten en sociëteiten van apostolisch leven in de Rooms-Katholieke Kerkprovincie in Nederland op 15 mei 2012 respectievelijk 30 mei 2012, tracht te voorkomen dat personen in een kerkelijke functie/stage worden benoemd bij wie in het verleden in een dergelijke functie/stage seksueel misbruik is vastgesteld.

Dit protocol is opgesteld vanuit de overweging dat het vertrouwen in de integriteit van degenen die in kerkelijke functies werkzaam zijn met alle mogelijke inzet moet worden bewaard. Daarom is het van groot belang dat voorafgaand aan een benoeming het functioneren van kandidaten in eerdere functies/stages van dezelfde aard zorgvuldig wordt onderzocht. Vóór alles moet worden voorkomen dat opnieuw individuen en de kerkelijke gemeenschap geschaad kunnen worden door iemand die zich eerder aan seksueel misbruik schuldig maakte.

---

2 In het Protocol worden onder kandidaten verstaan; priesters, diakens, religieuzen, pastoraal werk(st)ers, stagiairs, die zich onder verantwoordelijkheid van de bisschop of militair ordinaris voorbereiden op een bediening of functie in het pastoraat, alsmede de overige professionele werkers in de Kerk, die krachtens opdracht van de kerkelijke overheid medeverantwoordelijkheid dragen voor de verwezenlijking van kerkelijke doeleinden.

De heer/mevrouw .....
te ....., adres: .....
is aan mij bekend door zijn/haar werk als priester/diaken/pastoraal werk(st)
er (evt. andere functie .....)in het bisdom/instituut
met mijn zending of opdracht.

Volgens zijn/haar informatie stelt hij/zij zich thans kandidaat voor de
functie van priester/diaken/pastoraal werk(st)er (evt. andere functie
.....) te .....
in het bisdom ..... (van het religieus instituut
.....).

Op grond van hetgeen mij vanuit mijn verantwoordelijkheid bekend is
aangaande het functioneren van bovengenoemde, verklaar ik dat:

- o seksueel misbruik in een kerkelijke functie/stage door de heer/mevrouw
..... in de zin van artikel 1.3 van de Procedure
voor de Behandeling van Klachten over Seksueel Misbruik binnen
Rooms-Katholieke Kerk, zoals vastgesteld door het bestuur van de
Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk
op 5 oktober 2011, dan wel in de zin van het Wetboek van Strafrecht
nimmer is vastgesteld³.

- o in het verleden seksueel misbruik in een kerkelijke functie/stage door
de heer/mevrouw ..... in de zin van artikel
1.3 van de Procedure voor de Behandeling van Klachten over Seksueel
Misbruik binnen Rooms-Katholieke Kerk, zoals vastgesteld door het
bestuur van de Stichting Beheer & Toezicht inzake Seksueel Misbruik in
de R.-K. Kerk op 5 oktober 2011, dan wel in de zin van het Wetboek van
Strafrecht is vastgesteld.

---

3 De kandidaat is uitsluitend onvoorwaardelijk benoembaar indien zowel het eerste
als het derde hokje is aangekruist.

Naar mijn mening is de heer/mevrouw .....
vanwege deze gebeurtenis in zijn of haar loopbaan

- o niet opnieuw in een soortgelijke functie/stage benoembaar;
- o in een soortgelijke functie/stage alleen opnieuw benoembaar onder strikte voorwaarden, die bestaan in:

.....
.....
.....
.....

- o Mij geen andere aanwijzingen bekend zijn, waardoor er ten aanzien van de heer/mevrouw ..... op het gebied van seksueel misbruik bijzondere risico's zouden bestaan.

.....
(plaats)

.....
(datum)

.....
(naam)

.....
(hoedanigheid als kerkelijke overheid)

HOMILIE

van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende ter gelegenheid van de opening van het Jaar van het Geloof, Basiliek H. Liduina en Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans te Schiedam, 11 oktober 2012

Broeders en zusters,

Een Jaar van het Geloof. Toen het initiatief voor de eerste keer doordrong in onze Kerk werd er meteen gezegd: We hadden onlangs nog een jaar van de priesters (2009-2010) en we hadden ook nog een jaar van Paulus (2008-2009). Het klonk een beetje vermoeid, die reactie. Alweer een jaar! Jazeker zegt paus Benedictus XVI: een Jaar van het Geloof. Bij het geloof denken we al gauw aan de geloofsbelijdenis die we op zondag uitspreken en die velen van ons uit het hoofd kennen. De belijdenis van ons geloof in de twaalf artikelen: ik geloof in de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en als vrucht van de Heilige Geest, de Kerk. Wanneer we over ons geloof spreken gaat het om meer dan om het belijden van ons geloof. Met ons geloof hangt nog veel meer samen. Daarom dat de paus dit jaar niet alleen vijftig jaar Vaticanum II herdenkt wereldwijd in de Kerk maar ook herdenkt dat 20 jaar geleden onze nieuwe wereldwijde katholieke catechismus uitkwam. En als je in die catechismus bladert dan zijn er vier delen. En dat geeft wel antwoord op de vraag dat geloof meer is dan de geloofsbelijdenis. Jazeker, zegt de paus samen met de catechismus. Er zijn vier delen te onderscheiden in die wereldcatechismus. Het eerste deel gaat inderdaad over de belijdenis van ons geloof en de uitleg daarvan. Het tweede deel gaat over het geloof vieren, de liturgie, het kerkelijk jaar, de grote feesten die prominent aanwezig zijn en die direct verband houden met de grote mysteries van ons geloof. Naast het geloof belijden en het geloof vieren is het derde deel van de catechismus het geloof leven, beleven in ons bestaan van elke dag. Dan gaat het over werkelijk leven als een christen, gewetensvol omgaan met elkaar, rekening houden met de tien geboden, gewetensvol leven om in Jezus voetspoor te treden. En daar hoort ook bij de dienst aan onze naasten, onze beschikbaarheid voor het koninkrijk Gods. En nog een vierde deel want naast ons geloof belijden, het vieren in de liturgie en het beleven in woord en daad elke dag is het ook belangrijk dat we het gesprek met God gaande houden in ons gebed. Het vierde deel van de catechismus gaat over bidden. Bidden als het gesprek dat we met God mogen hebben. Zowel gezamenlijk als wij bidden maar ook in onze binnenkamer als wij thuis zijn (cfr. Mt. 6, 5-14). In een persoonlijk woord richten we ons tot

de Heer met woorden van de Schrift of heel bijzonder met het Onze Vader dat wij van Onze Heer hebben geleerd (cfr. Lc. 11, 1-13).

Het Jaar van het Geloof, broeders en zusters, heeft dus met alle schakeringen te maken van ons leven in geloof. Belijden dat God er is, belijden dat Zijn Zoon mens is geworden, dat de H. Geest ons steeds wil bezielen. Ons geloof vieren in de eucharistie en in de andere sacramenten en zorgvuldig omgaan met het Woord van de Schrift. Dat doen we als echte hoorders van de boodschap van God en door ook werkelijk te leven als een christen en ook in onze woorden en daden herkenbaar te zijn als vrienden van de Heer en ten vierde het gesprek gaande houden met de Heer.

Broeders en zusters, een grote gebeurtenis in het geloof van onze Kerk is het Tweede Vaticaans Concilie geweest. Velen van u zullen dat misschien nog in herinnering hebben. Het was in die tijd, in 1962, dat er ook voor het eerst veel mogelijk was via televisie en radio. De pers zat er werkelijk bovenop want er was wereldwijd aandacht voor die grote kerkvergadering van alle bisschoppen uit de wereld rond de paus. Een geloofsgesprek, zegt Kardinaal Willebrands, een universeel geloofsgesprek van alle bisschoppen samen, ruim 2.500 met even zovele adviseurs en theologen (cfr bisschoppelijke brief 'Dienaar in Gods gemeente', 1982). En dan nog allerlei mensen die er waren op uitnodiging van de paus: andere christenen, andere godsdiensten. 50 Jaar geleden is nagedacht over de grote rijkdom van ons geloof. Hoe kunnen we dat geloof, zegt paus Johannes XXIII, steeds weer beleven als nieuw? Hoe kunnen we ons geloof steeds weer in relatie met onze werkelijkheid doen spreken op zo'n manier dat Gods bedoelingen met ons naar voren komen en Gods bedoelingen met de wereld tot hun recht komen? En dat wij daar als mensen van geloof onze roeping in vinden om dat zo goed mogelijk met elkaar werkelijk te vervullen van dag tot dag. *Aggiornamento*, zei paus Johannes XXIII, het bij de tijd brengen van ons geloof. Heel veel mensen zullen zeggen: ja, dat werd ook eens tijd. Maar dat bedoelde de paus niet. Het ging erom dat wij ons geloof niet zouden beleven als iets van lang geleden dat in een doosje staat te schimmelen maar het geloof als werkelijk een beleefd geloof in belijdenis, in vieren, in leven en in bidden. En dan wel tot op de dag van vandaag, met de noden van vandaag, met de uitdagingen van vandaag en de zegeningen van onze tijd. In het Nederlands zeggen we dan: bij de tijd brengen. Het is eigenlijk: bij de dag brengen. Paus Benedictus heeft daar een woord voor: *Verheutigung* van ons geloof.

Vijftig jaar geleden is dat concilie begonnen. En men dacht in eerste instantie: als we een periode van drie maanden bijeen zijn dan zijn we een heel eind. En de agenda was ook redelijk bescheiden. De eerste sessie (zo heet zo'n bijeenkomst van drie maanden) was voorbij en toen gebeurde er iets wat niemand verwacht had maar wat wel mogelijk zou zijn. Paus Johannes XXIII bleek ziek en stierf. En zoals u misschien weet, als een paus sterft die een concilie bijeenroept dan is het ook afgelopen met zo'n kerkvergadering. Maar de nieuwe paus die aantrad, paus Paulus VI, heeft er geen gras over laten groeien en liet vrijwel terstond met een grote radioboodschap (22 juni 1963) weten dat het concilie niet was gestopt maar voortgang zou vinden. Uiteindelijk waren er 4 periodes van 3 maanden van 1962 tot 1965. Voor velen van u misschien nog in herinnering uit krantenkoppen, uit radioreportages of hele eenvoudige televisiebeelden. Ik lag nog in de kinderwagen en heb er eerlijk gezegd niet veel van meegekregen. En dat is voor veel mensen hier in de kerk ook het geval. Daar ben ik ook blij om. Anders zouden we hier met één generatie zijn. We zijn hier met meerdere generaties om het geloof, dat we ontvangen hebben, te vieren en ook werkelijk door te geven.

Vijftig jaar geleden, een belangrijke vergadering wereldwijd, is gesproken over de liturgie, over het zelfverstaan van de kerk als het Volk van God, als tempel van de Heilige Geest. Er is gesproken over het engagement in de samenleving. Vanuit de Kerk er is op veel deelgebieden werkelijk gesproken en inzicht gekomen rond de oecumene, de toenadering tot de andere christenen, betreffende de godsdienstvrijheid en ook waar het gaat om het bij de tijd brengen van de priesteropleiding en het religieuze leven. En wat dacht u van de missie, de zending in de wereld, evangelisatie? Wat dacht u van de bijzondere taak die je als gedoopte hebt, het leven in apostolaat, erop uit gaan met het geloof in je hart? Het zijn 16 documenten geworden en paus Benedictus XVI zei toen hij dit Jaar van het Geloof aankondigde dat het de moeite waard is -ja, het is zelfs nodig voor ons geloof- dat we die documenten blijven lezen. Ze zijn de moeite waard om ook nu ter hand te worden genomen, uit te diepen en te verstaan.

Broeders en zusters, twee dingen zijn in het bijzonder uit dat concilie ook in boekvorm voortgekomen (naast liturgische boeken). Dat is het kerkelijk wetboek (1983) om de ordening in de Kerk volgens de constitutie over de Kerk (*Lumen Gentium*) uit te drukken in wetsteksten en in regels. En uiteindelijk de catechismus in 1992. In ons land was men eerst een beetje

kreterig wanneer het gaat om het ontvangen van die catechismus: hoe kun je nou een universele catechismus schrijven voor zoveel verschillende landen en culturen? In Italië wist men daar wel raad mee en men zei una stupenda sinfonia della fede, een indrukwekkende symfonie van geloof. Er zit van alles in en het is voor iedereen bestemd. Lees het maar die belijdenis van geloof, laat je maar raken door werkelijk het vieren van het geloof, ga er maar aanstaan om christen te zijn in deze tijd en vergeet niet te bidden.

Broeders en zusters, vandaag mogen wij met het Jaar van het Geloof een begin maken en weten dat het geloof een rijk geschenk is dat we niet in onze binnenzak hebben of waar geen lucht bij mag komen. Integendeel het is door onze God gegeven in het hart en met de adem van de H. Geest en het kan ook in onze tijd en in onze gemeenschap van de Kerk ons helpen om mensen te zijn naar Gods bedoelingen. Het gaat om Christus, zegt de paus. Hij is ons vertrekpunt en tegelijkertijd ook ons einddoel. Hij heeft het eerste woord toen Hij ons uitnodigde en met ons was. En Hij heeft het laatste woord om ons te ontvangen en te oordelen. En in die tussentijd, tussen die eerste komst en zijn wederkomst, mogen wij dit Jaar van het Geloof vieren. Paulus zegt in de eerste lezing (Gal. 3, 1-5): Vergeet niet, het gaat om Christus, het gaat om Zijn evangelie en het komt er op aan of je Zijn woord vertrouwt zonder berekeningen te maken. En Zijn woord in je hart sluit zonder te zeggen maar, mits en eventueel. Geheel met ons hart de Heer aanvaarden, zoals Paulus zelf heeft gedaan, en dan staan we er niet alleen voor, zo getuigt het evangelie (Lc. 11, 5-13): vragen we de Heer werkelijk wat we nodig hebben om mensen van geloof te zijn? Als we de Heer werkelijk vragen om een gemeenschap van geloof te zijn in onze tijd dan kunnen we rekenen dat ons gebed beantwoord wordt met de komst van de H. Geest. God geeft altijd meer. Soms wordt het heel materieel uitgelegd. Ik heb nu een kleine fiets, dan krijg ik van God een hele grote. Ik heb nu een eenvoudige baan maar er komt nog een baan met een enorm salaris. Ik heb een prachtige flat maar er komt nog een keer, als ik blijf bidden, een enorm huis. Maar God is niet met ons in concurrentie en competitie om klein, groter, grootst in materiële goederen te verwezenlijken. Op de eerste plaats bezielt hij ons met de H. Geest en dat gaat alle geschenken en alle bezit te boven. Als Jezus aan het kruis hangt, hangt te sterven en mensen staan te joelen 'weg met Hem, kruisig Hem' dan zegt de Heer, 'vergeef het hun' (Lc. 23, 34) en Hij zegt 'ontvangt de H. Geest' (Joh. 20, 22).

Broeders en zusters, dat grote geschenk dat maakt het mogelijk dat we nog steeds Kerk zijn in 2012. En we hebben hele generaties voor ons gezien die met vallen en opstaan hebben geloofd, die vruchten hebben voortgebracht waarvan we kunnen zeggen dat die van Gods Geest zijn. Er zijn ook dingen gebeurd, ook recent, waar het evangelie radicaal iets van vindt. We hebben ook veel zonden te belijden en tegelijkertijd moeten we nieuw enthousiasme vinden voor ons geloof in de omgang met elkaar en om onze roeping in deze tijd waar te maken. Het Jaar van het Geloof is dus geen groot feest met alleen maar vaandels en vlaggen en blaasmuziek. Het is op de eerste plaats, zoals paus Benedictus vraagt, een uitnodiging tot bekering, een nieuw ontdekken van de rijkdom van ons geloof en opnieuw gehoor geven aan wat Jezus van ons vraagt. Bemint God en de naasten als jezelf (cfr. Mt. 22, 34-40).

Ik ben dankbaar dat u vandaag met zovelen gekomen bent. Het is toch een doordeweekse dag en je moet heel veel verkeersaders trotseren om hier te kunnen komen op een tijdstip dat niet gebruikelijk is. We zijn met velen. Velen van u genomen uit het Gods volk, gedoopt en gevormd, en werkelijk met het geloof in het hart. Een grote groep priesters die met mij het herderschap in ons bisdom mag dienen en vervullen. Niet naar ons zelf wijzen maar naar Christus, niet over ons zelf praten maar Zijn woord in onze mond durven nemen.

Broeders en zusters, mogen we bidden dat de Heer ons alles geeft om ook in ons Bisdom Rotterdam kerk te zijn van geloof van liefde en van hoop. En zoals het Evangelie getuigt, geeft de Heer, als we er om vragen, misschien niet altijd zoals wij gedacht hebben en niet altijd volgens onze berekeningen en zeker niet louter langs onze beleidsplannen, maar ten diepste omdat Hij ons niet in de steek laat.

Een keer mocht ik paus Benedictus XVI ontmoeten. Toen was ik net bisschop en we waren met z'n honderdvijftigen op cursus. We mochten hem allemaal een hand geven en toen zei hij: *Die Kirche lebt weil Gott die Kirche liebt, de Kerk leeft omdat God van de Kerk houdt*. Dat is iets om voor open te staan, ons niet op de borst te kloppen maar wel om moed te houden en te vertrouwen. Laten we vandaag in deze eucharistie daarmee opnieuw beginnen en moge ons leven getekend zijn door gemeenschapszin, gedrevenheid in geloof en liefde en bovenal in het vertrouwen dat de Heer aanvult waar het in ons werken en pogen aan ontbreekt. Amen.

DECREET

Samenvoeging van de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) en de oprichting van de parochie "HH. Petrus en Paulus"

In het kader van de clustervorming praten de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) met elkaar over verdergaande vormen van samenwerking. Aldus geven zij gehoor aan het diocesane beleid, zoals verwoord in de beleidsnota Samenwerking Geboden 2 en onderschrijven zij aanleiding en doelstelling van dit proces van krachten bundelen. Inmiddels is het moment aangebroken waarop de fusie tussen voornoemde parochies daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Bij dit alles zijn de parochianen steeds betrokken geweest.

Overeenkomstig en op grond van mijn bevoegdheid daartoe, zoals bepaald in canon 515 van de Codex Iuris Canonici (C.I.C.) en met inachtneming en van toepassing-verklaring van Canon 121 (C.I.C.) heb ik, na verkregen positief advies van de Adviescommissie Pastorale Organisatie d.d. 19 september 2012 en na de Priesterraad, in vergadering bijeen op 25 september 2012, gehoord te hebben, besloten uw parochies samen te voegen, zodat hieruit één nieuwe parochie ontstaat in de zin van Canon 515 (C.I.C.). Met ingang van 1 oktober 2012 voeg ik samen de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) en richt ik in hetzelfde territorium één nieuwe parochie op die hierbij de naam of de titel "HH. Petrus en Paulus" krijgt. De parochie hoort tot de kring Leiduin. Als parochiekerk wijs ik aan de kerk van St. Petrus te Leiden.

Overeenkomstig Canon 121 (C.I.C.) verkrijgt de nieuwe parochie met ingang van 1 oktober 2012 alle zaken- en vermogensrechten eigen aan de acht fuserende parochies en neemt zij alle verplichtingen op zich, die op dezen rusten. Hieronder zijn begrepen alle rechten en plichten, schulden en

bezittingen, overeenkomsten en fundaties, hypotheeken, geldleningen e.d., zoals deze overeenkomstig Canon 1283 (C.I.C.) zijn vastgesteld op een inventarislijst, en overigens ook die daarbij niet genoemd zijn doch geacht moeten worden hier eveneens onder te vallen.

Het bestuur van de parochie draag ik op ervoor te zorgen dat alle nodige regelingen voortkomend uit dit besluit naar kerkelijk en naar Nederlands recht worden nageleefd en tevens dat een en ander zal worden vastgelegd in een notariële akte. Aan de notariële akte dienen de brief van de belastingdienst d.d. 30 november 2010 ter zake de overdrachtsbelasting en de brief d.d. 30 november 2007 ter zake de groepsbeschikking (ANBI) te worden gehecht.

Met ingang van 1 oktober 2012 benoem ik de zeereerwaarde heer J.H. Smith tot pastoor (in solidum), de zeereerwaarde heer J.A. van der Bie tot pastoor (in solidum), de eerwaarde heer G.J. Clavel tot diaken en verleen ik kerkelijke zending aan mevrouw drs M.K.M.A. Falke-de Hoogh en de weledelgeleerde heer drs B.R.W. van Pampus tot pastoraal werk(st)er. Aan hen vertrouw ik de pastorale zorg toe in de nieuwe parochie “HH. Petrus en Paulus”.

Eveneens met ingang van 1 oktober 2012 benoem ik tot leden van het bestuur van de parochie “HH. Petrus en Paulus” de weledele heer W.A. van Erp, tevens vice-voorzitter, de weledele heer C.J.M. van Hees, de weledele heer W.M. Hettinga, mevrouw C.E. Steenvoorde-van Delft, de weledele heer R.H.A. Stuurman (eerste secretaris), mevrouw M.A.G. Turk en de weledele heer N. van de Laar. Hun benoeming is conform het “Algemeen Reglement voor het Bestuur van een Parochie”, voor een eerste termijn van vier jaar. Het bestuur zal zelf voor een rooster van aftreden zorg dragen.

Allen die tot 1 oktober 2012 behoren tot de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk), St. Jans’ Onthoofding (Zoeterwoude Dorp/Leiderdorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) verklaar ik vanaf die datum te behoren tot de nieuwe parochie “HH. Petrus en Paulus”. De grenzen van de parochie zullen in een later stadium worden vastgesteld, doch komen overeen met de buitenste begrenzing van de oude parochies.

Dit besluit dient op de gebruikelijke wijze aan de parochianen bekend gemaakt te worden. Binnen de termijn van tien nuttige dagen na betekening van dit decreet kan overeenkomstig Canon 1734 C.I.C. aan mij een verzoek om verbetering of herziening van dit decreet gedaan worden. Als datum voor betekening van dit decreet bepaal ik 1 oktober 2012.

De clustervorming heeft vooral ten doel om krachten vrij te maken voor de eigenlijke en wezenlijke opdracht van elke geloofsgemeenschap om in geloof de Kerk van Christus present te stellen in de samenleving van vandaag, met al zijn complexe vragen, problemen, uitdagingen en mogelijkheden. Bij het realiseren van deze uitdaging wens ik u van harte Gods zegen toe.

Rotterdam, 1 oktober 2012

+ J.H.J. van den Hende
bisschop van Rotterdam

Dr. F.J. Vermeulen
kanselier

DECREET

voor het indelen van het bisdom Rotterdam in twee vicariaten met elk een bisschoppelijk vicaris en het opheffen van het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht

Johannes van den Hende

door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel Bisschop van Rotterdam

Aan de priesters, diakens, pastoraal werkers en pastoraal werkers van en werkzaam in het bisdom Rotterdam;

Aan de besturen en de parochianen van de R.-K. parochies in het bisdom Rotterdam;

Aan de besturen van R.-K. caritasinstellingen in het bisdom Rotterdam.

Overwegende

- dat elk bisdom verdeeld dient te worden in onderscheiden delen, dat wil zeggen parochies (can. 374 § 1);
- dat, om de pastorale zorg door gemeenschappelijk handelen te behartigen, meerdere parochies verbonden kunnen worden in bijzondere groeperingen (can. 374 § 2);
- dat de bisschop van Rotterdam, met de benoeming van drie dekens per 1 januari 2007 het bisdom Rotterdam heeft ingedeeld in drie dekenaten, zijnde het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht, ieder afzonderlijk bestaande uit twee kringen;
- dat, om de organisatie van de pastorale zorg te kunnen voortzetten op een wijze die aangepast is aan de huidige omstandigheden, thans een nieuwe indeling van het bisdom Rotterdam gewenst is;

Gehoord

het kathedrale kapittel, in vergadering bijeen op 17 november 2011 en op 17 februari 2012;

Gelet

op de bepalingen van het kerkelijk recht, in het bijzonder van can. 120 § 1 en can. 123 C.I.C.;

Besluit hierbij

het bisdom Rotterdam in te delen in twee vicariaten met elk een bisschoppelijk vicaris en het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht op te heffen.

1. Dit besluit wordt van kracht op 1 januari 2013.
2. Met ingang van die datum wordt het bisdom Rotterdam ingedeeld in twee vicariaten, het vicariaat Rotterdam en het vicariaat Den Haag.
3. Met ingang van die datum houden het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht als verband van parochies op te bestaan. Het bisdom Rotterdam is de enige, algemene en onmiddellijke rechtsopvolger van de voormalige dekenaten.
4. Met ingang van die datum behoren de volgende territoriale en personele parochies tot het vicariaat Rotterdam.

Territoriale parochies

Parochie De Heilige Familie

Omvat de parochiekernen te Achthuizen, Middelharnis, Oud Beijerland, Oude Tonge en Puttershoek

Parochie De Goede Herder

Omvat de parochiekernen Schiedam, Vlaardingen en Maassluis

Parochie HH. Michael en Clemens

Rotterdam

Parochie H. Nicolaas Pieck en Gezellen

Omvat de parochiekernen Brielle, Hellevoetsluis, Rhoon, Rotterdam-Hoogvliet, Rozenburg en Spijkenisse

Parochie H. Theresia van Avila

Omvat de parochiekernen H.I. Ambacht, Zwijndrecht, Dordrecht, Alblasserdam, Papendrecht en Sliedrecht

Federatie Driestromenland

Omvat de parochies Heilige Drie-eenheid (Everdingen, Leerdam, Vianen) en HH. Martelaren van Gorcum (Gorcum, Arkel, Hardinxveld-Giessendam)

Federatie St. Franciscus tussen duin en tuin

Omvat de parochies HH. Martelaren van Gorcum (De Lier), O.L. Vrouw Tenhemelopneming ('s - Gravenzande), H. Egbertus en H. Lambertus (Hoek van Holland), O.L. Vrouw van Goeden Raad (Honselersdijk), H. Andreas (Kwintshuil), Geloofsgemeenschap H. Jacobus (Maasdijk), H. Machutus (Monster), St. Adrianus (Naaldwijk), H. Bartholomeus (Poeldijk), St. Jan de Doper (Wateringen) en St. Joseph (Wateringen)

Federatie IPV - 5

Omvat de parochies St. Paulus' Beking (Capelle a/d IJssel), Maria Koningin (Krimpen a/d IJssel), St. Joseph (Nieuwerkerk a/d IJssel), St. Caecilia (Rotterdam) en vicariaat Ommoord-Zevenkamp (Rotterdam)

Federatie H. Maria Magdalena

Omvat de parochies St. Augustinus (Barendrecht), St. Joris (Ridderkerk), De Emmausgangers (Rotterdam), H. Drie-eenheid (Rotterdam) en O.L. Vrouw van Lourdes (Rotterdam)

Federatie Oostland

Omvat de parochies St. Willibrord (Bergschenhoek), O.L. Vrouw Geboorte (Berkel en Rodenrijs), O.L. Vrouw Visitatie (Bleiswijk), H. Bartholomeus (Nootdorp) en H. Joannes de Dooper (Pijnacker)

Federatie Rotterdam Rechtermaasoever

Omvat de parochies H. Lambertus, HH. Laurentius en Elisabeth, HH. Laurentius en Ignatius, Pax Christi, H. Dominicus, HH. Franciscus en Clara, H. Joseph, O.L. Vrouw Rozenkrans en H. Albertus, H. Nicolaas en De Vier Evangelisten (Rotterdam)

Cluster St. Ursula en O.L. Vrouw van Sion

Omvat de parochies St. Ursula (Delft) en O.L. Vrouw van Sion (Den Hoorn, Maasland en Schipluiden)

Personele parochies

de parochie van de **H. Catharina van Alexandrië** (studentenparochie)

de parochie **St. Nikola Tavelic** (Kroatische parochie)

O.L. Vrouw van de Vrede (Portugeessprekende parochie)

O.L. Vrouw Sterre der Zee (Poolse parochie)

Petrus Donders (Surinaamse parochie)

La Sagrada Familia (Spaanssprekende parochie)

5. Met ingang van die datum behoren de volgende territoriale en personele parochies tot het vicariaat Den Haag.

Territoriale parochies

Parochie H. Augustinus

Omvat de parochiekernen Wassenaar, Katwijk a/d Rijn, Oegstgeest en Voorschoten

Parochie St. Barnabas

Haastrecht

Parochie H. Bartholomeus

Schoonhoven

Parochie St. Jan de Doper

Omvat de parochiekernen Bodegraven, Boskoop, Gouda, Moordrecht, Reeuwijk en Waddinxveen

Parochie St. Maarten

Omvat de parochiekernen Noordwijk, Noordwijkerhout, Sassenheim, Warmond en Voorhout

Parochie H. Nicolaas

Zoetermeer

Parochie Pax Christi

Omvat de parochiekernen Kamerik, Meije en Zegveld, Oudewater en Woerden

Parochie HH. Petrus en Paulus

Omvat de parochiekernen Leiden, Leiderdorp, Zoeterwoude Dorp, Zoeterwoude Rijndijk en Stompwijk

Parochie H. Thomas

Omvat de parochiekernen Alphen a/d Rijn, Hazerswoude Dorp en Hazerswoude Rijndijk

Parochie De Vier Evangelisten

Den Haag (Zuid)

Parochie H. Willibrordus

Omvat de parochiekernen Lisse, Hillegom en De Zilk

Federatie HH. Clara en Franciscus

Omvat de parochies H. Clara (Aarlanderveen, Langeraar, Nieuwkoop, Nieuwveen, Noorden en Zevenhoven) en H. Franciscus (Hoogmade, Woubrugge, Leimuiden, Oude Wetering, Oud-Ade en Rijpwetering)

Cluster Den Haag Noord

Omvat de parochies H. Agnes, H. Antonius Abt, H. Antonius van Padua, H. Driekoningen, H. Ignatius van Loyola, H. Jacobus de Meerdere en H. Willibrord te Den Haag

Cluster Vlietstreek

Omvat de parochies St. Maarten (Voorburg), De Verrezen Christus (Voorburg), Trinitas (Leidschendam) en H. Bonifatius (Rijswijk)

Personele parochies

Parochie *Church of Our Saviour* (Engelssprekende parochie) \

Tous les Saints (Franssprekende parochie)

Moge dit besluit bijdragen tot het heil van de gelovigen in het bisdom Rotterdam.

Rotterdam, d.d. 1 december 2012

+ J.H.J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

Dr. F.J. Vermeulen
kanselier

BRIEF

van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende aan de pastoors en andere priesters, aan de diakens en aan de pastoraal werk(st)ers van en in het bisdom Rotterdam, betreffende de viering van de driedaagse van Pasen, november 2012

De bisschoppen van Nederland hebben samen een brief geschreven over de viering van de driedaagse van Pasen, het paastriduum. Als bisschop wil ik met een begeleidend schrijven de brief over het paastriduum onder uw aandacht brengen. Ik nodig u uit om de brief over het triduum te bestuderen en te bespreken en de viering van de driedaagse van Pasen in uw midden hierop af te stemmen. De brief van de bisschoppen vormt met twee bijlagen één klein boekje, uitgegeven door de Nationale Raad voor de liturgie (NRL).

Kruisdood en verrijzen van Christus, kern van ons geloof

In het liturgisch jaar is het paastriduum (de driedaagse van Pasen) de belangrijkste viering van ons geloof. De viering van het sterven en verrijzen van Christus is essentieel. De apostel Paulus schrijft aan de christenen van zijn tijd: “Ik had mij voorgenomen u geen andere wetenschap te brengen dan die van Jezus Christus en zijn kruis” (1Kor. 2,2), en: “Wanneer Christus niet is verrezen, is onze prediking zonder inhoud en uw geloof eveneens” (1Kor. 15, 14). In de loop van het kerkelijk jaar is Pasen ‘het feest der feesten’, zo beklemtoont de brief.

Paastriduum één geheel

De eucharistie op Witte Donderdag wordt niet afgesloten met de zegen en wegzending. Daarentegen wordt het altaar ontdaan van kaarsen, kruis, etc. ten teken van de ontleding van Christus. Elders in de kerk wordt het heilig sacrament bewaard. Gelovigen omringen de Heer met aanbidding in stilte. Het paastriduum wordt voortgezet in de plechtigheden van Goede Vrijdag, beginnend zonder kruisteken en begroeting. In plaats daarvan is er stilte en volgt onmiddellijk het openingsgebed. De herdenking van het lijden en sterven van de Heer eindigt met een gebed over het volk en na een dag in stilte opent de paaswake met de lichtritus van het vuur en de paaskaars. Uiteindelijk sluit de paaswake af met de zegen en wegzending. Aldus vormen de viering van Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Pasen één geheel: de driedaagse van Pasen.

Alle geledingen van Gods Volk bijeen

In de afgelopen tijd zijn in het kader van SG 2 de meeste parochies in ons bisdom tot nieuwe parochies samengevoegd dan wel in clusterverband intens gaan samenwerken. De inzet van de brief over het paastriduüm is om de driedaagse van Pasen zodanig te vieren dat alle geledingen van het Volk van God zich verzamelen, dat wil zeggen dat parochies en parochieverbanden samenkomen voor de viering van de driedaagse van Pasen rond een priester, samen met andere leden van een pastoraal team.

Op diocesaan niveau bestaat sinds jaar en dag ook een dergelijke beweging bij de Chrismamis, wanneer alle geledingen uit het bisdom bijeenkomen rond de bisschop en de priesters voor de wijding van het chrisma en de zegening van de catechumenenolie en de ziekenolie. En onlangs mochten we die gezamenlijkheid ook beleven in de eucharistieviering in Schiedam bij de opening van het Jaar van het geloof.

Verbondenheid in geloof en gebed

In alle kerken en kapellen, ook waar niet de driedaagse viering van Pasen (Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Paaswake) wordt gehouden, kunnen gelovigen worden uitgenodigd om samen het getijdengebed te bidden of om deel te nemen aan zogeheten ‘vroomheidsoefeningen’ zoals het bidden van de kruisweg.

In kerken en kapellen waar geen paastriduüm en derhalve geen paaswake plaatsvindt, kan tijdens de eerstvolgende zondagsviering een korte ritus gehouden worden om de paaskaars en het doopwater, die in een andere kerk werden gezegend, te ontvangen (zie bijlage I).

Pasen in het Jaar van het geloof

De bedoeling is om de brief over het paastriduüm en daarmee de rijkdom van het paasfeest te bespreken met de moderatoren in de vergadering van het moderatorenoverleg op 13 december a.s. Daartoe werd al tijdens een vorige vergadering aan de aanwezige moderatoren de brief van het paastriduüm uitgereikt. Moge in het Jaar van het geloof, de viering van het paastriduüm onze band met Christus, de opgestane Heer, versterken en ons gezamenlijk geloof in de verrijzenis verdiepen.

Met vriendelijke groet en Gods Zegen,

+ J. van den Hende
Bisschop van Rotterdam

BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN

1 juli 2012

N.C. Hofstede o.carm, eervol ontslag als administrator van de parochie H. Theresia van Avila te Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Alblasserdam en Hendrik Ido Ambacht.

Drs. T.F.M. Visser, eervol ontslag als pastor van de parochie Sint Ursula te Delft en benoeming als pastoor van de parochie H. Theresia van Avila te Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Alblasserdam en Hendrik Ido Ambacht.

Drs. J.A.J. Eijken, eervol ontheffing van de kerkelijke zending als pastoraal werker van de parochie Onze-Lieve-Vrouw van Sion te Den Hoorn, Maasland en Schipluiden en goedkeuring en zending als pastoraal werker (fulltime) in de parochie H. Antonius Abt te Den Haag-Scheveningen.

Dr. Ir. M.P. Remery, eervol ontslag als parochievicaris van de parochies H. Lodewijk, St. Petrus en O.L. Vrouw Hemelvaart/St. Joseph te Leiden.

9 juli 2012

Mw. M.J.S. Heikens MEd, goedkeuring en zending als pastoraal werkster in Federatie Oostland te Pijnacker, Nootdorp, Bergschenhoek, Berkel en Rodenrijs en Bleiswijk voor 3 maanden.

24 juli 2012

L.A.M. Banning, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

Zuster D. Brugs op, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

Drs. F.A.J. Olsthoorn, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

F.A.M. Somerwil, eervol ontslag als ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

15 augustus 2012

Mw. drs. M.J.T.M. Roosen-van der Lans, goedkeuring en zending als geestelijk verzorgster in Verpleeghuis Antonius Binnenweg en het Laurens Regio Centrum te Rotterdam.

1 september 2012

J. Tokalic ofm, benoeming tot pastor in de Kroatische parochie Nikola Tavelic te Rotterdam.

B.R.W. van Pampus, goedkeuring en zending als pastoraal werker in het cluster Leiden e.o.

14 september 2012

E.A.M. van der Vaart, eervol ontslag als lid van de Diocesane Commissie Roepingenpastoraal van het bisdom Rotterdam.

23 september 2012

I. Jurisic ofm, eervol ontslag als pastor uit de Kroatische parochie Nikola Tavelic te Rotterdam.

25 september 2012

A.J. van Deelen, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Mr. R.J.W. Franken, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

Dr. Ir. J.P.F. Glas, benoeming tot lid van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam voor een statutaire termijn van vijf jaar.

26 september 2012

W.P.J. Bakker, benoeming tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Rotterdam voor een termijn gedurende het lidmaatschap van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam.

Th.J.J. van Steekelenburg, benoeming tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Rotterdam voor een termijn gedurende het lidmaatschap van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam.

T.F.M. Visser, benoeming tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Rotterdam voor een termijn gedurende het lidmaatschap van de Priesterraad van het bisdom Rotterdam.

1 oktober 2012

H.L.J. Spaan eervol ontslag als pastoor van de parochie O.L. Vrouw van Sion te Den Hoorn, Maasland en Schipluiden en benoeming tot pastoor van de parochie Pax Christi te Woerden, Kamerik, Meije-Zegveld en Oude Water.

B.H.A. Bolmer ofm benoeming tot pastoor van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mgr. Dr. H.A. Verbakel benoeming tot pastor van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Drs. J.M.J.P. Lamberts benoeming tot diaken van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mw. Drs. E.M. Beerends-Orie, goedkeuring en zending als pastoraal werkster van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mw. J.J.M. de Boer-Jacobs, goedkeuring en zending als pastoraal werkster van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Dr. P.A.H.M. Mantelaers, goedkeuring en zending als pastoraal werker van het cluster Sint Ursula te Delft en O.L. Vrouw van Sion te Maasland.

Mw. Drs. I.P.A. Elling-Knoop, eervol ontslag als pastoraal werkster uit de parochie Lam Gods te Leiden (vervroegd met pensioen).

L.A.M. Banning, benoeming tot priester-assistent in de parochie H.H. Petrus en Paulus te Leiden e.o.

L. van Ulden ofm, benoeming tot priester-assistent in de parochie H.H. Petrus en Paulus te Leiden e.o.

G.J. Clavel, benoeming tot diaken in de parochie H.H. Petrus en Paulus te Leiden e.o.

Drs. A.P.G.M. Peters ofm, eervol ontslag als lid van de Stuurgroep Vieren van het bisdom Rotterdam.

10 oktober 2012

H.M. de Blécourt, eervol ontslag als ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

J.J.M. Batist, benoeming tot ziekzoeker van het bisdom Rotterdam.

17 oktober 2012

Mw. M.J. Speckens-van Tuyl, eervol ontslag als lid van de Diocesane Werkgroep Mentoraat van het bisdom Rotterdam.

1 november 2012

J.H.M. Kroft, benoeming tot lid van de Diocesane Caritas Instelling voor een eerste termijn van vier jaar.

P.J. Smits, eervol ontslag als lid (in de functie van penningmeester) van de Diocesane Caritas Instelling.

Drs. J.T.A.M. Berkhout, benoeming tot lid van de Diocesane Caritas Instelling voor een derde termijn van vier jaar.

27 november 2012

Drs. H.A.M. Delemarre, eervol ontheffing kerkelijke zending uit de Psycho-Medisch centrum Parnassia te Den Haag (met pensioen).

19 december 2012

Ir. H. Klompenhouwer BNA, eervol ontslag als lid van de Diocesane Commissie Kerk, Interieur en Kunst van het bisdom Rotterdam.

NECROLOGIE

Gerardus Laurentius Maria Paardekooper

geboren op 9 juni 1934 te 's-Gravenhage en priester gewijd op 23 mei 1959.

Gerard Paardekooper was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan in de parochies te Sassenheim (1959), Vlaardingen (1961), Waddinxveen (1963) en 's-Gravenhage. Op 1 februari 1981 volgde zijn pastoorso Benoeming in de parochie O.L.V. van Altijddurende Bijstand te 's-Gravenhage. Op 16 oktober 1984 werd hij benoemd tot pastoor van de parochies H. Laurentius en De Moeder Gods te Voorschoten. In dit ambt werd hem op eigen verzoek op 1 januari 2011 eervol ontslag verleend; daarmee verkreeg hij tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening en ging hij met emeritaat.

Pastoor Paardekooper heeft zich meer dan 50 jaar als priester van het bisdom Rotterdam ingezet. Voor zijn betrokkenheid, invoelingsvermogen en trouw aan de Kerk zijn wij hem veel dank verschuldigd.

Een speciaal woord van dank aan allen in de parochiekern H. Laurentius en Moeder Gods te Voorschoten, die Gerard Paardekooper de afgelopen tijd met veel liefde en zorg hebben omringd. Het zal voor Gerard hebben gevoeld als de bevestiging dat hij als priester midden in de gemeenschap mocht staan. Onze dank gaat ook uit naar de Zusters Dominicanessen van Voorschoten. Gerard Paardekooper was een priester met groot vertrouwen in de capaciteiten van zijn parochianen. Hij was onopvallend aanwezig, had een passend gevoel voor humor en wist menig feest te verlevendigen met een lied, met zijn oprechte aandacht en belangstelling. Het is bijzonder hoe hij door alle jaren van veranderingen heen de mensen raakte met zijn woorden, zijn eenvoud. Hij verstond de tekenen des tijds en ondernam nieuwe initiatieven tot opbouw van de Kerk. Bij dat alles werd hij geïnspireerd door zijn naamheiligen Maria en Laurentius.

Op maandagavond 29 oktober 2012 is hij na een ernstig ziekbed, en voorzien van het Sacrament der zieken overleden.

FREDERIK AMBROSIUS MARIA SOMERWIL

Geboren op 27 oktober 1938 te 's-Gravenhage en priester gewijd op 23 mei 1964.

Ferry Somerwil was na zijn wijding achtereenvolgens kapelaan in de parochies H. Hildegardis te Rotterdam (1964), St. Pancratius te Sassenheim (1965), en St. Jozef Wassenaar (1968). Op 1 januari 1977 volgde zijn pastoraatsbenoeming in deze parochie. Op 1 oktober 1982 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie O.L.V. ten Hemelopneming in Voorburg en met ingang van 1 oktober 1994 benoemd tot pastoor van de Parochie Allerheiligst Sacrament te 's-Gravenhage. Op 1 januari 2001 werd pastoor Somerwil benoemd tot pastoor van de parochies H. Pius X, St. Bonifacius en H. Geest te Alphen aan den Rijn. Uit dit ambt werd hem op eigen verzoek op 1 juli 2005 eervol ontslag verleend; daarmee verkreeg hij tevens ontslag uit de gewone ambtsbediening en ging hij met emeritaat.

Pastoor Somerwil heeft in zijn lange pastoraat steeds geprobeerd om de parochianen pastoraal nabij te zijn en hun lief en leed te delen. Hij deed dat in een periode dat in Kerk en samenleving veel in beweging was en veel van de werkers in de Wijngaard van de Heer werd gevraagd. Zijn inzet was erop gericht dat de parochies, die aan zijn zorgen werden toevertrouwd, zichzelf zouden leren verstaan als biddende en vierende gemeenschap rond de levende Heer, die met ons is alle dagen.

Na zijn emeritaat bleef hij assistenties verlenen en was hij met een benoeming als priester betrokken bij Huize Duinstede in Wassenaar. In zijn brief aan de bisschop, waarin hij vroeg met emeritaat te mogen gaan, noemde hij de gave van de Eucharistie een groot goed en hoewel veel parochianen geschikt en geaccepteerd zijn om in gebed en meditatie voor te gaan, vond hij het niet verantwoord om de mensen nodeloos verstoken te laten van de viering van de Eucharistie. Jarenlang bleek zijn inzet voor de diocesane werkgroep liturgie en later de diocesane beleidscommissie liturgie, kerkmuziek en kerkelijke kunst. Ook was hij in 2011 vóór zijn ziek zijn nog lid van de diocesane werkgroep ziekzoekers.

Op vrijdag 21 december 2012 is hij na een ernstige ziekte, voorzien van het H. Sacrament der zieken, overleden.

INHOUD

Jaargang 57 juli-december 2012 Nummer 3-4

EEN GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING van kerken in Nederland	57
ONDERLINGE TOENADERING ROND DE DOOP Een verklaring	59
DECREET voor de oprichting van de interdiocesane strafrechtbank van de eerste instantie in de Nederlandse Kerkprovincie	64
DECREET voor de oprichting van de interdiocesane strafrechtbank van de tweede instantie in de Nederlandse Kerkprovincie	66
PROTOCOL EN FORMULIER navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt	68
PROTOCOL inzake het navragen van de antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt	69
FORMULIER navraag antecedenten op het gebied van seksueel misbruik door kandidaten1 voor een functie/stage waarbij de kerkelijke overheid als benoemende of zendende instantie optreedt.....	72
HOMILIE van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende ter gelegenheid van de opening van het Jaar van het Geloof, Basiliek H. Liduina en Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans te Schiedam, 11 oktober 2012	75
DECREET samenvoeging van de parochies De Goede Herder (Zoeterwoude Rijndijk/Leiderdorp), St. Jans' Onthoofding (Zoeterwoude Dorp), Lam Gods (Leiden), St. Laurentius (Stompwijk), H. Lodewijk (Leiden), O.L.V. Hemelvaart en St. Joseph (Leiden), Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen (Leiden) en St. Petrus (Leiden) en de oprichting van de parochie "HH. Petrus en Paulus"	80
DECREET voor het indelen van het bisdom Rotterdam in twee vicariaten met elk een bisschoppelijk vicaris en het opheffen van het dekenaat Rotterdam, het dekenaat Den Haag en het dekenaat Dordrecht ..	83

BRIEF van Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende aan de pastoors en andere priesters, aan de diakens en aan de pastoraal werk(st)ers van en in het bisdom Rotterdam, betreffende de viering van de driedaagse van Pasen, november 2012	89
BENOEMINGEN EN ONTSLAGEN	92
NECROLOGIE	96

Bisdom Rotterdam

Koningin Emmalein 3

3016 AA Rotterdam

Tel. (010) 281 51 71

Fax (010) 436 71 90

E-mail info@bisdomrotterdam.nl

www.bisdomrotterdam.nl

NL30 INGB 0000 4643 04

RK BisdOM ROTTERDAM